

БҮРЯД УНЭН

СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ КОММУНИС ПАРТИН БҮРЯДАЙ ОБКОМОЙ,
БҮРЯДАЙ АССР-ЭЙ ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ, МИНИСТРНҮҮДЭЙ СОВЕДЭЙ ОРГАН

1921 оной
21-нээ гарана

№ 140 (14862)

1978 оной июнин 17, суббото

Сэн 2 мүнэн.

Л. И. БРЕЖНЕВ

Замбуулинай дайды ам-
галан зорилгоор шэнжэлхэ
ба ашаглаха ябадал хүг-
жөөхэ тухай КПСС-эй
XXV съездын шийдхэбэри-
нүүды бэлүүлхэ хэрэгтэ
ехэ оруулалта хэгдээ.

ХҮХЭ НОГООНОЙ ҮЕБЫЕ ХҮСЭД ҺАЙНААР ХЭРЭГ ЛЭЭ!

ӨРХЭ МАЛШАДТАА НАЙДАНА

Хүбшэ харьдагый
орид мал адуулка
тнимэ бэлэн бэш,
эргэжэл шалбары хэ-
юм. Нимэ бэрхшүүл
ийн совхоздо олон.

дабаритай бэрхэ малшад
даажа гаранхай. Эдэнэр
үхэр бүхэнэй шэгнүүры сүүд-
хэдэ 1000 граммнаа доошо
бэшээр нэмээхэ зорилго ур-
даа табья.

дар Шойдоров, Ринчин Мян-
жидоржиев болон бусад ту-
рүүшүүл үхэр бүхэнэй шэг-
нүүрые зуун үдэртэ 100 ки-
лограммаар нэмэхын түлөө
оролдохо байханаа мэдүүлээ.
Үндэр ехэ уялганууды
мун мяханай фермын мал-
шад, адуушад бөөдээ даажа
абанхай. Совхозой хүтэлбэри-
лэгшэд бэрхэ малшадтаа
найлана.

И. ПОЛОМОШНОВ,
Захаамин.

«СОЮЗ-29» НИИДХҮҮЛЭГ ДЭБЭ

ТАСС-ай МЭДЭЭСЭЛ

Замбуулинай дайда шэнжэлхэ программатай
зохилдуулагдан, онгосын командир СССР-эй лет-
чик-космонавт полковник Владимир Васильевич
Коваленко, борт-инженер Александр Сергеевич
Иванченко гэгшэдээр бүридэһэн экипажай жо-
лоодоһон «Союз-29» гэжэ замбуулинай онгосо
1978 оной июнин 15-да Москвагай сагаар 23 час
17 минуттаа ниидхүүлэгдэбэ.

Ниидэлгын программны ёһоор «Союз-29» онгосо
«Салют-6» гэжэ замбуулинай научна станцитай

холбогдожо, замбуулинай «Союз-26», «Союз-27»,
«Союз-28» онгосонуудай экипажуудай «Салют-6»
— «Союз» гэдэг замбуулинай комплекс дээрэ хү-
дэлмэрилхэ үедэ эхилэгдэһэн шэнжэлгэнүүды,
туршалганууды үргэлжүүлхэ байна.

Космонавтууд В. В. Коваленкой, А. С. Иван-
ченковой бөөнүүд найн. «Союз-29» гэжэ замбуу-
линай онгосын түхээрэлгэнүүд найнаар хүдэлнэ.

Космонавтууд ниидэлгынгээр программа бэс-
лүүлжэ эхилбэ.

МАНАЙ ХӨӨРЭЛДӨӨН ТАРГАЛУУЛХЫН ТУЛА ЮУН ХЭГДЭНЭБ?

нимэ асуудалтайгаар манай корреспондент Түхэнэй
ой Лейнэй нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ Арка-
Степанович ИРИНЧЕВТЭ хандажа, энэ зундаа ма-
йнаса бэлшэн, шахан таргалуулхын тула юу хэжэ
нэн тухайгаа хөөржэ угхыень гуйһан байна. Энэ
хөдөөн доро толилогдобо.

Шойонов, Г. Х. Ябжанов
гэгшэд зуун хонин бүриһөө
110 хурьга томо болгожо
шадла.

ха уялга абтаа. Энээгээ
бэлүүлхэ байхандаа малшад-
най этигэнэ. Тингэжэ колхоз-
най энэ жэлдэ үнээн бүри-
һөө 2 мянган килограмм һу
нааха дабаае түрүүшынхээ
дабахан гэшэ.

Энэ зундаа малаа бэл-
шан таргалуулха
арине нэгэ оидоохом-
мхидхэжэ байнади.
д Аркадий Степанович
в. — Юуб гэжээ,
домнай үбэлхэлгэһөө
ехэ үбнэ, голоомо,
үлэһэн байна. Тингэ-
жээ жэлдэ малаа холо
тай бэлшээрилдэ гарга-
гэжэ шиндээди. Тоо-
гээхэдэманай, харьдагый
рилэ гаргагданан ма-
шгнүүрэй нэмэлтын
үнэ сөн газар бари-
аһан малайһинаа дээ-
һайшоо. Гансахан вер-
ор даһна тишээ абаа-
хэды ехэ мунган гар-
ганаб. Мун холын
рилэ аналладаг мал-
ехэ түлбэри үгтэнэ.
гаарнь мал гараалдаг

Энэ жэлэй түрүүшын ха-
хадта гүрэндэ тушаагдаа
600 хониной ноохон хайша-
лагдаад, мүнөө бэлшэн, ша-
хан таргалуулагдажа байна.
Эдэ хонид үдэш, үглөө-
нинь бэлшээгдэд, үдэринь
1 килограмм горох-обёсой
гурил, хэршээгдэһэн үбнэ,
голоомотой колхоздоһон тэ-
жээлдэ хүртэнэ.

Гансал һу наалин ком-
плексын коллектив үбэлэй-
гөө байрада үлэжэ, малдаа
нэмэлтэ ногоон тэжээл үгэл-
сэхэ, һайжаруулагдамал бэл-
шээрилдэ гаргасаха байна.

Энээнһээ гадна 250 буруу-
нууд үдэш, үглөөнинь дү-
тын бэлшээрилдэ гаргагдажа
байгад, үдэринь нэмэлтэ
тэжээлдэ хүртэнэ. Эдээн соо-
хо шалжээ, 250 килограмм
шэгнүүрэй болошоһын
шахамалнуудай гүүртэдэ үг-
тэнэ.

Эхэнэеэ һалгаагданан хурь-
гад найн бэлшээрилдэ, нэ-
мэлтэ тэжээлдэ табигдаха
байна. Энэ жэлэй 1500 хурь-
гад түргэн зуура түлжүү-
лэгдэжэ, шахан таргалуу-
лагдажа, гүрэндэ тушаагда-
ха юм. Мянган толгой эрье-
нүүд бэлдэхэлэй пункта
оруулагдаха.

Мүнөө жэлдэ зундаа га-
раһан нарай тугалуудаа
онсо һайн харууһанда та-
биха гэжэ шиндээди. Яаха-
дааб гэжээ, урдань зунай
тугалнууд лэ үбэлжэлгын
үедэ үхэл гарзада ородог
байгаа бишуу. Энэ алдуу эн-
дүүгээ дабтахгүйн тула
мүнөө зундаа бүхь нарай
тугалнуудаа Шулуута, Га-
хай гэжэ жөөр газарта суг-
луулжа, дүршэл шадабари
ехэтэй хоёр тугалшанда даа-
гаса гэжэ шиндээди. Эндэ
агалалха тугалшан Н. Шо-
боева, С. Халудорова гэг-
шэд Аршаан курортодо тү-
лөөһгүйгөөр амаржа ерээд,
түрүүшын тугалнууды аб-
жа эхилээ. Мүнөө Тоорын
отделенидэ 50 тугал нимэ
һайн харууһанда табигдан-
хай.

Һу наалин 8 гүртэ мал
зунай бэлшээрилдэ гарга-
даад, хүхэ ногооний 4 на-
рын твшада үнээн бүри-
һөө 1000 килограмм һу
нааха зорилго урдаа табин-
хай. Ингээ манайхан Яруу-
нын совхозой малшадэй үс-
хэды бодото ажалараа
дэмжэнэ гэшээ.

АСУУДАЛ: Зундаа һу
наалин дээшлүүлдэ талаар
ямар хэмжээнүүд бэлдүүлэг-
дэжэ байнаб?

АСУУДАЛ: Хониной ноо-
но хайшалдагда хэр бэлдэ-
жэ байнаб?

ХАРИУ: Байгша оной
түрүүшын хакхадта гүрэндөө
7340 центнер һу худалдаха
түсбэтэй байбал, тэрэнэ
июнин 1-дэ 7360 центнер-
тэ хүргэжэ, түсбөөһөө үдүү
1800 центнер һу тупшаха
гэжэ оролдоно байнади.
Үнгэрһэн 5 нарын түрүшад
колхозой үнээн бүриһөө 979
килограмм һу наагдаха гэжэ
гү, али нёлондой энэ үеин-
хитэй сасууһала 112 ки-
лограммаар дээшэ болоно.
Манай түрүү фермын —
Дооло-Тоболой МТФ-эй
Шагдар Гергеновай хүтэлбэ-
рилдэг коллектив энэ үедэ
үнээн бүриһөө 1670 ки-
лограмм, Циренбай Ангама-
еватай фермынхид — 1435
килограмм һу наажа, мүры-
сөөндэ эрхимлэжэ ябана.

АСУУДАЛ: Хониншоднай
хэр ажаллаха байнаб?

АСУУДАЛ: Хониншоднай
хэр ажаллаха байнаб?

БОРДОМО ДОХЁ АМАРХАН ҺУУҢААР

хангаа ба 1978—1979
оноудай малай үбэлжэлгые
амжалтайгаар үнгэргэхэ
нэмэлтэ хэмжээнүүд тухай
гэһэн КПСС-эй Центральна
Комитетэй, СССР-эй Ми-
нистрнүүдэй Советэй һаяхан
абанан тогтоол соо заагдаа
һон. Энэ талаар Хөжөнгын
районной ажахинууды аб-
жа харая.

Хөжөнгэдэ үшөө нэгэ
нимэ дутагдагтай ушарга-
даа. Шалгалтын үедэ нэгэ-
шье совхозой ахамд мэргэ-
жлэгдэ (агрономууд, инже-
нертэд) тэжээл бэлдэхэ
хүдэлмэрин түсэб табигда-
байшоо. Мун энэ райондо
мүнөө жэл түрүү техноло-
гоор хэды шэнжэн ямар тэ-
жээл бэлдэхэгдэхэб гэжэ
мүнөө хүртэр хүсэд тог-
хойлогдоогүй байнаар.

Гэхэтэй хамта, бүри ю-
нин 1-дэ арадай делгачуу-
дэй районно Советэй гүй-
сэхэхэ комитет ажахинууд-
дай ахамд агрономууд,
инженернүүдэй суглаа үн-
сильна адууһа адууһа
малда тэжээл бэлдэхэгдэ-
малда үнгэргэхэ тухай хөө-
рлэдэһэн байгаа. Тинхээд
совхоз бүхэндэ тодорхой тү-
сэб зохёоно эрилтэ табигда-
һон. Тэдэ энэ хөөрлөдөөн
үзүгэй байшоо гэжээ боло-
но байна. Энэ талаар рай-
онной хүдөө ажахын управле-
ни (назальнигынь М. Г.
Савжимитпов, ахамд ин-
женернь К. Ш. Шойнов)
эмхидхэлэй хүдэлмэри һу-
длаар ябуулаа, эрилтэ бага-
тайгаар хандла гэжэ сэхэ
хэлэхээр. Нимэд хадан хү-
нүүд ханаа амархан һууһаар
лэ.

Тус районной совхозуудта
бүхыдөө тэжээл бэлдэхэгдэ-
дэ тракторай 261 косялка,
115 тармуур, үбнэ һурилдэг
22 түхээрлэг, силосэй ур-
гамал хурладаг 74 комбайн
гэхэ мэтэ техникэ заһабан-
лагдажа, болон болгодог-
хоор хараалагдаһанай. Тэдэ
мүнөө тэднэй хэдын болон
болгодог? Оройлоод гурь-
банайн нэгэ хуби. Жэ-
шээхэдэ, косялкануудай
арайхан 38 процентинь,
тармууруудай — 28 про-
центинь, силосэй комбай-
нуудай 26-нинь заһагдаад
байна.

Механизаторнууд ду-
талдана, хартаабаха тари-
жа дүүргээдэй байнади. —
гөжэ ажахинуудай хүтэлбэ-
риллэгшэд шалтаг урдаа ба-
рина.

Тээд энэ эгээл тинмэ бэ-
шэ. Юундэб гэхэдэ, хартаа-
ба арбан хүн хабаална ааб даа.
Бэшэ зонинь хаана гэшээб?
«Первомайский» совхоздо
үбнэ сабадаг аяар 40 ко-
сылка заһагдаха байна. Ма-
най малгахада эдэ косялка-
нуудай нэгэниньмэ бэлэн
бэшэ байшоо. Эгээн түрүү-
шээр хэрэглэгдэхэ эдэ ма-
шинанууд хэзээ бэлэн бо-
лохо гэжэ совхозой хүтэл-
бэриллэгшэдөө, тодорхойло-
бол, ажахын ахамд нийс-
лээр Д. С. Дондуковһоо
асучмаар.

Юнин 7-ной байдалаар
«Первомайский» болон Ок-
тябрьнин 50 жэлэй ойн нэ-
рэмжэтэ совхозуудай меха-
низаторнууд тэжээл бэлтэ-
хэгдэхэ хабаалха техникээ
заһабарилжа отго захалаа-
дүй байха юм.

Районной совхозуул-
таһы энэ хархууһагатай
хүдэлмэри мунгаар эмхи-
дхэлдэ. Билэнэр Заһага-
тын. Худанай совхозуудта
хүрөө һамил. Эдэ хоёр ажа-
хыла тэжээл бэлдэхэгдэхэ
табигдаха техникын заһаба-
рилгада оройдоо гурбан ме-
ханизатор хүдэлжэ байгаа
Имэ үсөөн хүнүүдэй хү-
сөөр хэзээ дүүргэгдэхэ заһа-
барилта гэшээб?

В. МЕШНОВ
Бурядай АССР-эй
арадай тиналатын
комитетдэй таһагыне
даагша.

Полковник Ковалёнок

«Союз-29» гэжэ замбуу-
линай онгосын командир,
СССР-эй летчик-космонавт
Владимир Васильевич Кова-
ленко 1942 оной мартын 3-
да Минскэ областин Крул-
ска районной Беляя тосхондо
түрэнэн юм.

Владимир Васильевич

рнин үедэ хэдэн түхэлэй са-
молдуудые жоолоодохо һу-
риа — 1600 гаран чх соо
ниидээ. Владимир Василье-
вич ВВС-эй парашютно-де-
сантна бэлдэхэлэй инструп-
тор юм.

Иванченко Александр Сергеевич

«Союз-29» гэжэ замбуу-
линай онгосын борт-инже-
нер Александр Сергеевич
Иванченко 1940 оной сен-
тябрин 28-да Московско
областин Ивантеевкэ хото-
до түрэнэн юм.

рнүүдтэ бэлдэлгын дүүрэн
курс гараа. Тинхээд гүнээ-
гы эрдэм мэдээстэй бай-
наа харуулба. Замбуулинай
онгосонуудай ниидэлгын үе-
дэ шэнэ түхээрэлгэнүүды
туршалгада хабаадалсан
юм. Замбуулинай жоолоодо-
дог онгосонууд болон зам-
буулинай станцинуудай
ниидэлгэнүүды хүтэлэн жо-
лоолдогдо хабаадалсан
байна.

БАТА НЭГЭДЭЛЭЙ ҺҮЛДЭ ДОРО

ЛЕНИНГРАД. (ТАСС-ай
корр.). Балтин далайн эрье
шадарай ороннуудай, Норве-
гийн ба Исландин хүдэл-
мэришэ XXI конференцин
делегатууд эб найрамдалай,
буу зэбсэг хурьяхын, со-
циальна хүргэлтэ дэбжэл-
тын түлөө төмсөлдэ проф-
союзудай харилсаа холбоо
эдэбхижүүлхэ, урлагтайгаар
хандаха, Нютагай комите-
дүүдэй ба национальн
профсоюзай түбүүдэй ту-

лөөлөгшэд хүсэл эрмэлзэл
тухайдаа эсэсэй мэдүүлгэ
дотор элэрхэйлһэн байна.

Медигүүдэй Һайндэрэй Хүндэлэлдэ

Врачай мэргэжэлтэдээр
хангадалынгаа талаар ма-
най орон дэлхэй дээрэ түрүү
һуури эээлдэг. 6 миллион
шэхүү шахуу медик, тэрэ тоодо
893 мянган врач совет хү-
нүүдэй элүүрые хамгаалжа
байдаг. Эгээл энэрхэй һайн-
хан мэргэжэлтэй хүнүүд бо-
лохо элээр граждан ба мэр-
гэжэлтэйнгээ уялгы нэрэ-
тэй солотойгоор дүүргэдэг.

ХАНГАЛГАЯ УЛАМ ТҮРГЭД ХЭХЭ

нэгэнинь болоно. Пред-
приятинуудта партино-ажа-
хын эдэбхитэдэй суглаанууд
боложо, дээшлүүлэгдэһэн
уялганууд абтаа. Жэшээнь,
«Ростсельмашай» хүдэлмэ-
ришэд сентябрь болотор тү-
сэбөө гадуур орооно хурьял-
гын 240 комбайн, Таганро-
гский завод — 60 машина,
Запорожско областини хү-
дээ ажахын машинанууды
бүтээдэг Первомайская завод
150 жатка бүтээхые хараа-
ланхай. Хүдөөгэй аналшад
орооно хурьялгын 73 мян-
ган тээгүүр, али харалагда-
һаннаа 2 мянга шахуугаар
олон комбайн, хэдэн ар-
баад мянган яатка, свекло
хурьялгын 36 мянган ма-
шина ба бусад олон тоот
техникэ абхаа байна. Запас
частинууды бүтээлгээ онсо
анхарал хандуулагдаа.
Балта оной түрүүшын ха-
хадта эдэнэй олонхине хү-
тэжэ эльгээхэ түсэб болор-

(ТАСС). Москва.

АЛАЙМНАЙ ЗАЛУУ ХАЛААН

ҮЙЛЭДБЭРИТЭЙ НАНАЯА ХОЛБООД...

Д харын гурбадхи... Албан хэрэгээрээ... Шэнэбэр, хуушан...

тогтоол хадаа манай гүрэн... үйлдвэрлэл, хөдөө аж-хуури...

бүх арбадхи класс дүүргэ... үйлдвэрлэл, хөдөө аж-хуури...

нөө хүдөө аж-хуури... үйлдвэрлэл, хөдөө аж-хуури...

лайн барилгада совхоз 120... үйлдвэрлэл, хөдөө аж-хуури...

гай совхозой 3-ахи отделе... үйлдвэрлэл, хөдөө аж-хуури...

стнудай зоотехническа фа... үйлдвэрлэл, хөдөө аж-хуури...

хэбди гэнэн уялга абаад... үйлдвэрлэл, хөдөө аж-хуури...

аниие

ө үеин научно-технич... үйлдвэрлэл, хөдөө аж-хуури...

ЕХЭ ХАРЮУСАЛГАТАЙБДИ

ажайуудалай хэрэглэмжэ... үйлдвэрлэл, хөдөө аж-хуури...

галгын хэмжээн 14 проц... үйлдвэрлэл, хөдөө аж-хуури...

хана ателье болгон хуил... үйлдвэрлэл, хөдөө аж-хуури...

таху нүүдэл пункт бий юм... үйлдвэрлэл, хөдөө аж-хуури...

бүдэй буудал, орлууд мал... үйлдвэрлэл, хөдөө аж-хуури...

СОЦИАЛИС ОРОНУУДААР

КОММУНИСТУДАЙ ШУХА... үйлдвэрлэл, хөдөө аж-хуури...

риш хайн үр дүн туйлажа... үйлдвэрлэл, хөдөө аж-хуури...

Хилын саналанаа

МАСХООРОНДЫН... БҮТЭМЖЭТЭЙ ҮЙН ДУРАДХАЛ... ХАРАТА МУУХАЙ ТҮСЭБҮҮД... ХУУРМАГ ПОЛИТИКЬЕНЬ ЭЛИРҮҮЛЭЭ... БАРИЛГАШАДАЙ ҮЙЛЭДБЭРИТЭЙ НАНАЯА ХОЛБООД...

